Jüdische Pester Zeitung.

דיעזעס בלאטט ערשיינט דרייאמאל וואָכענטליך
מאנטאג, מיטטוואָך אונד פֿרייטאג,
אונד קאסטעט
פֿיר עסטערדייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 „ „ „
פֿירטעליאהריג 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פֿיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פֿירטעליאהריג 2 „ „ 75 „ „ „

יידישע
פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראציאָנס-טערמין
בעגיננט מיט דעם עמפֿפֿאנגע דעס
ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפֿינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-גאססע נו' 1,
וואָהין מאן אויך דיא פרענומעראציאָנס-
געלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 21, צעהנטער יאהרגאנג | פעסט, פֿרייטאג יב אדר ה.ת'ר'ל'ח'. | Pest, den 15. Feber 1878.

דיא ענגלענדער פֿאַר קאָנסטאנטינאָפעל; דיא רוסען אין קאָנסטאנטינאָפעל.

דיא אים לויפֿע דעם געסטריגען טאגעס היער איינגעטראָפֿפֿענען נאכריכטען מעלדעטען, דאס דיא רוסען דאָך שאָן אין קאָנסטאנטינאָפעל זינד, אונד דאס נון אויך דיא ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע פֿאָר קאָנסטאנטינאָפעל שטעהען! — דיעס איזט אויף פֿאָלגענדע וויזע צוגעגאנגען: אונטער דיא געהיימען וואפֿפֿענשטיללשטאנדס - בעדינגונגען, וועלכע צווישען רוסלאנד אונד דער טירקייא פֿעסטגעשטעללט וואורדען, געהאָרט אויך דיא בעדינגונג, דאס דיא רוסען אין קאָנסטאנטינאָפעל איינמארשירען מיססען. נון וואר אבער איממער ענגלאנד זעלבסט געגען איינע צייטווייליגע רוסישע בעזעטצונג קאָנסטאנטינאָפעלס, אונד דער ענגלישע מיניסטער-פרעזידענט בעאקאָנספֿיעלד ארבייטעטע שאָן זייט וואָכען דאהין, דאס דיא ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע דורך דיא דארדאנעללען נאך קאָנסטאנטינאָפעל געלאנגען זאָללען, אום דאָרט דען איינצוג דער רוסען צו פֿערהינדערן. — אין ענגלאנד אבער, וואָ נור דאס פארלאמענט רעגיערט, קאנן איין מיניסטער זיינען וויללען ניכט זאָ לייכט אויספֿיהרען, ער מוס ערסט דאס פארלאמענט בעפֿראגען, אונד ביז דיעזעס עטוואס ענטשיידעט, פֿערגעהט דיא קאָסטבארע צייט. דאצו וואָרען אויך נאָך דיא צווייא ענגלישען מיניסטער דערבי אונד קארנארפֿאָן געגען יעדע ענגלישע איינמישונג אין דיא רוסיש-טירקישע אנגעלעגענהייט, אונד העדר בעאקאָנספֿיעלד קאָננטע זיינען וויללען ניכט רעכטצייטיג צור אויספֿיהרונג ברינגען.— וויא נון דאנן פלאָטצליך דיא פֿערפֿריהטע מעלדונג איינטראף, דאס דיא רוסען שאָן אין קאָנסטאנטינאָפעל זייען, דא איילטע זיך וואָהל דאס פארלאמענט מיט דער צושטיממונג צור קריעגערישען טהעטיגקייט דער ענגלישען רעגיערונג — אבער עס וואר שאָן עטוואס צו שפעט! אינצווישען האט יא רוסלאנד דיא טירקייא גאנץ אין זיינע נעטצע היניינגעקלאָקט, דיעזע האט זיך איהם גאנץ ערגעבען אונד טהוט אללעס, וואס רוסלאנד פֿאָן איהר פֿאָרדערט. רוסלאנד האט נון דיא טירקייא איבעררעדעט, דאס זיא דיא איינפֿאהרט דער ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע אין דיא דארדאנעללען פֿערביעטען זאָלל. — אלס נון דיא ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע אין דיא דארדאנעללען איינפֿאהרען וואָללטען, דא ווארד איהנען פֿאָן טירקישער זייטע דער וועג אבגעשפעררט. ווענן מאן נעמליך פֿאָם מיטטעללענדישען מעערע נאך קאָנסטאנטינאָפעל געלאנגען וויל, דא מוס מאן זידליך פֿאָן קאָנסטאנטינאָפעל דורך איינע מעער-ענגע פֿאהרען, צו ביידען זייטען דיעזער מעער-ענגע שטעהען פֿיער טירקישע פֿעסטונגען, וועלכע דען שליססעל פֿאָן קאָנסטאנטינאָפעל בילדען. — פֿאָן דיעזען פֿעסטונגען אויס קאָננען אללע דאָרט דורכפֿאהרענדען שיפֿפֿע בעשאָססען ווערדען. רוסלאנד לאכטע צו דיעזעם שפעקטאקעל, אונד ענגלאנד וואר אין דיא גראָסטע קלעממע געראטהען; עס מיסטע דען קאמפף געגען דיא טירקייא אויפֿנעהמען אונד צוגלייך דען פאריזער פֿערטראג ברעכען, דא נאך יענעם פֿערטראגע קיינע פֿרעמדען שיפֿפֿע אָהנע טירקישע בעוויללינגונג דורך דיא דארדאנעללען פֿאהרען דירפֿען. ענגלאנד שטאנד אויף דעם שיידע-וועגע, אונד העטטע צור רעטטונג זיינער עהרע דען קריעג וועהלען מיססען. דאס וואר דענן דאָך שאָן צו פֿיעל! דער קאיזער פֿאָן דייטשלאנד, וועלכער דאָך נאָך געגען איינען וועלט-קריעג איזט אונד דיא ערהאלטונג דעס פֿריעדענס ווינשט, לעגטע זיך אינס מיטטעל. דיא טירקייא בעוויללינגטע ענדליך דען ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿען דיא איינפֿאהרט אין דיא דארדאנעללען, אבער גלייכצייטיג ליעס זיא אויך דיא רוסען אין קאָנסטאנטינאָפעל איינמארשירען, אונד ביז דיא ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע פֿאָר קאָנסטאנטינאָפעל געלאנגטען — וואָרען שאָן דיא רוסען אין קאָנסטאנטינאָפעל!

יעדענפֿאללס האט יעטצט ענגלאנד איינע דרעראָטיגע אָהרפֿייגע בעקאָממען, דאס זיינע עהרע שטארק בעשימפֿפֿט איזט. דיא רוסען זינד צוערסט אין איינער שטערקע פֿאָן 30000 מאנן אין קאָנסטאנטינאָפעל איינגעריקט, וואָרויף דאנן ערסט דיא צולאססונג דער ענגלישען קריעגס-שיפֿפֿע פֿאָר קאָנסטאנטינאָפעל ערפֿאָלגטע. ענגלאנד בעטרייבט דאהער יעטצט זיינע קריעגס-ריסטונגען אין אונגעוואָהנליך גראָססעם מאסע. דיא צאהל דער ארבייטער אין דען וואפֿפֿען- אונד שיפֿפֿס-פֿאבריקען וואורדע פֿערדאָפפעלט, מאן בערייטעט זיך עבען אויף איינען וועלט-קריעג פֿאָר. דיא ענגלענדער זינד יעטצט זעהר געגען לאָרד דערבי אויפֿגעבראכט, וויל ער געגען רוסלאנדס עראָבערונגס-זוכט ניכטס אונטערנעהמען לאססען וואָללטע. מאן וויל איהן צום ריקטריטטע, צום אבדאנקען צווינגען. אללעס לאָבט יעטצט דיא פאָליטיק דעס ענגלישען מיניסטער-פרעזידענטען בעאקאָנספֿיעלד, וועלכער גלייך אנפֿאנגס דאס קריעגערישע אויפֿטרעטען ענגלאנדס געגען רוסלאנד פֿאָרדערטע. פֿיעלע ענגלישע דעפוטירטע האבען דעם לאָרד דערבי איהרע אונצופֿריעדענהייט מיט זיינער רוסען-פֿריינדליכען פאָליטיק ערקלערט, אונד דראָהטען איהם מיט דער ענטציהונג איהרעס פֿערטרויענס, ווענן ער ניכט דער קריעגס-פאָליטיק דעס לאָרד בעאקאָנספֿיעלד פֿאָלגען ווירדע.

יא, זאָ האט רוסלאנד בייגאהע אללע אייראָפעאישען מעכטע „אויף דיא קונסט“ געפֿיהרט, האט דיעזעם איינע אָהר-פֿייגע אונד יענעם איינען נאזען-שנעללער געגעבען. — אונד זעלבסט זיינען רומענישען פֿריינד, דער דאָך מיט איהם צוזאממען אויף דעם שלאכט-פֿעלדע בלוטעטע, האט רוסלאנד אין דען זאק געפֿאָפפט, רומעניען זאָלל פֿיר זיינע געפֿאהרען אונד מיהען — נאָך זיין שטיק לאנד בעסאראביען פֿערליערען! זאָ וויל עס דאס איבערמיטהיגע רוסלאנד דורכאויס האבען! יא, רוסלאנד ערקלערטע, דאס עס יעטצט דאס שווערט געגען רומעניען ווענדען ווירדע, ווענן דיעזעס איהם ניכט גוטוויללליג דאס שטיק בעסאראביען אבטרעטען וואָללע — אונד רומעניען ערקלערטע וויעדער, זיך ליעבער אויף זייטע דער פֿיינדע רוסלאנדס צו שטעללען אונד מיט איהנען צוזאממען דען קאמפף געגען רוסלאנד אויפֿצונעהמען, בעפֿאָר עס נור איין שטיקכען פֿאָן זיינעם לאנדע אן רוסלאנד אבטרעטען זאָלל. רומעניען נימטט דאהער נאָך נייע אסענטירונגען פֿאָר אונד מאכט זיך אויף איינען וויטערען קריעג געפֿאסט.

זאָ וויית זינד נון דיעזע זאכען געקאָממען! — עס מאג אויך זיין, דאס דיעזער רומענישע לערם נור איינע „געמאכטע זאכע“, דאס רומעניען שאָן לענגסט מיט רוסלאנד „האנדעל-איינס“ איזט, אונד דאס דיעזע נייען קריעגס-ריסטונגען אין רומעניען עהער געגען עסטערדייך-אונגארן אלס געגען רוסלאנד געלטען; אבער יעדענפֿאללס דייטעט דיעס, דאס דער קריעג נאָך לאנגע ניכט צו ענדע איזט, אונד דאס זיך ערסט יעטצט זעהר לייכט דער וועלט-קריעג ענטוויקעלן קאנן. — נור דער אלטע קאיזער וויללהעלם ווענדעט יעטצט אללעס מאָגליכע אן, אום דען בעפֿאָרשטעהענדען וועלט-קריעג צו פֿערהינדערן. אלס קאיזער וויללהעלם פֿאָרגעסטערן דען דייטשען רייכסטאגס - פרעזידענטען עמפֿפֿאנגען האטטע, דא זאגטע ער: „דיא פאָליטישע לאגע אין אייראָפא איזט איינע זעהר ערנסטע; אבער איך האָפֿפֿע, דאס עס מיר טראָטצדעם געלינגען ווערדע, דען פֿריעדען אייראָפאס צו ערהאלטען!“ —

קאיזער וויללהעלם קאנן לייכט האָפֿפֿען אונד רעדען, דא ער ביז יעטצט ניכטס פֿערלאָרען האט, אונד דא רוסלאנדס פֿערגראָסערונג פֿיר איהן קיינע זאָ גראָסע געפֿאהר וועדע — אבער ענגלאנד אונד עסטערדייך-אונגארן ווערדען דאָך צור רעטטונג איהרער אינטערעססען אונד איהרער עהרע עטוואס אונטערנעהמען מיססען!

פֿערשיעדענע נייאיגקייטען.

*(קראָנפרינץ רודאָלף אויף איינעם אונגארישען באלל אין לאָנדאָן!) דיא הערצען פֿינדען זיך. קראָנפרינץ רודאָלף, וועלכער בעקאננטליך אין בעגלייטונג זיינער קאָניגליכען מוטטער אין ענגלאנד ווייללט, האט אויך אין דער ענגלישען הויפט-שטאדט זיינע געליעבטען אונגארן מיט זיינעם האָהען בעזוכע בעעהרט. אין לאָנדאָן עקסיסטירט נעמליך איין „אונגארישער פֿעראיין“, דער אויס אונגארישען האנדווערקערן אונד קויפֿלייטען בעשטעהט, וועלכע דאָרט איהרען צייטווייליגען אָדער דויערנדען אויפֿענטהאלט גענאָממען. דיעזער פֿעראיין פֿעראנשטאלטעטע נון דיעזער טאגע איינען באלל צו עהרען דעס קראָנפרינצען רודאָלף. עס איזט זעלבסטפֿערשטענדליך, דאס אויס ריקזיכט פֿיר אונזערען קראָנפרינצען דיא מייסטען שטאאטס-מעננער אונד געזאנדטען אין לאָנדאָן איהר ערשיינען אויף דיעזעם באללע צוזאגטען. באלד יעדאָך העטטען דיא געוואלטיגען ערייגניססע דער לעטצטען צייט אויך דיעזעם באללע איינען „טאָדעס-שטאָס“ פֿערזעטצט. אלס נעמליך אם אבענדע דיא ערסטען געסטע ערשיענען וואָרען, דא ליעף פֿאָלגענדעס טעלעגראמם איין: „דיא רוסען האבען קאָנסטאנטינאָפעל בעזעטצט, דער פאבסט איזט געשטאָרבען!“ ווענן אבער דיא רוסען ווירקליך קאָנסטאנטינאָפעל בעזעטצט האבען, דא קאָננטע יעדער וויססען, דאס דען ענגלישען מיניסטערן דיא לוסט פֿערגעהען מיסטע, אויף איינעם באללע צו ערשיינען. וועגען דעם וועגבלייבענס דער ענגלישען מיניסטער העטטע מאן זיך יעדאָך ענדליך געטראָסטעט. אלליין מאן פֿירכטעטע גאנץ ערנסטליך, דאס אין פֿאָלגע דעס אבלעבענס דעס פאבסטעס אויך קראָנפרינץ רודאָלף, צו דעססען עהרען דער באלל פֿעראנשטאלטעט וואורדע, ניכט ערשיינען דירפֿטע. דיא בעשטירצונג אונטער דען גאָסטען וואר איינע גרענצענלאָזע. פלאָטצליך ערטאָנטע דער פֿריידען-רוף: „קראָנפרינץ רודאָלף קאָממט!“ זעממטליכע מיטגליעדער דעס אונגארישען פֿעראיינעס איילטען אין דען פֿאָרזאאל, וואָ קראָנפרינץ רודאָלף מיט איינעם דאָננערנדען „עליען - רופֿע“ בעגריסט

זיין, אין וועלכעם אויך דער פונקט ענטהאלטען איזט, דאס דיא נייא-וואהל דעם פאבסטעס נאך אין געגענווארט זיינעס טאָדטען קאָרפערס, אלזאָ פאָר דער בעשטאטטונג, פאָללצאָגען ווערדע. נון, דאס מיטטעל דירפטע פיעללייכט נאך מעהר ווירקען אלס דאס פאָסטען, דא מאן דאך דען טאָדטען פאבסט ניכט וואָכען הינדורך אונבעגראבען ליעגען לאססען ווירד!

נ י י ע ס ט ע ס.

ענגלאנד איזט נון שאָן אויסגעפאָפפט! רוסלאנד האט מיט דער טירקייא זאָלכע סעפאראטע געהיימע אבמאכונגען צו שטאנדע געבראכט, וועלכע שטארק געגען ענגלאנדס אינטערעססען זינד — אונד ענגלאנד האט נון דאס קאָפף-צערברעכען, וואס עס יעטצט אייגענטליך טהון זאָלל. הייטע ווירד גראָס-פירסט ניקאָלויס אן דער שפיטצע איינער רוסישען ארמעע-אבטהיילונג אין קאָנסטאנטינאָפעל איינריקען — אונד דא מיסטע ענגלאנד עטוואס דאגעגען טהון; אבער וואס קאנן עס הייטע אונטערנעהמען? עס וויללל זיינע קריעגס-שיפפע דורכאויס פאָר קאָנסטאנטינאָפעל זענדען, אבער דא שטעהען דיא טירקען אין דען פעסטונגען צו ביידען זייטען דער „דארדאנעללען" אונד לאססען דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע ניכט דורכפאהרען. דיא דאָרטיגען טירקישען פעסטונגס-קאָממאנדאנטען האבען דען בעפעהל, אויף אללע פרעמדע קריעגס-שיפפע, וועלכע אָהנע בעוויללינגונג-שיין דער טירקישען רעגיערונג דורכציעהען, צו באָמבארדירען. דיעזע מעער-ענגע היגטער קאָנסטאנטינאָפעל (נעמליך דיא דארדאנעללען) איזט ווירקליך זאָ ענגע, דאס אללע פונקטע אויף דיעזער שמאלען מעערס-שטרעקע פאָן דען טירקישען פעסטונגען צו ביידען זייטען דיעזער מעער-ענגע בעשאָססען ווערדען קאָננען. — דיא פראגע בלייבט אלזאָ ווייטער: וואס קאנן יעטצט ענגלאנד טהון?

ענגלאנד דארף זיך נון ניכט פאָן דער גאנצען וועלט אויסלאכען לאססען אונד מוס דיא איינפאהרט זיינער שיפפע אין דיא דארדאנעללען מיט געוואלט ערצווינגען; אבער אין דיעזעם פאללע בעגינגט עס פאָרמליך דען קריעג געגען דיא טירקייא אונד צערייסט זעלבסט דען פאריזער פערטראג פאָם יאהרע 1856, אין וועלכעם עס אויסדריקליך הייסט, דאס פרעמדע שיפפע נור מיט בעוויללינגונג דער טירקישען רעגיערונג אין קאָנסטאנטינאָפעל איינלויפען דירפען.

אין ענגלאנד הערשט דאהער יעטצט דיא גראָסטע אויפרעגונג אונד ערביטטערונג. דיא קריעגס-ריסטונג ווירד מיט אונגעהייערער שנעלליגקייט פאָרגענאָממען, אין אללען וואפפענפאבריקען אונד אויף אללען קריעגס-שיפפען איזט אללעס אין אייפריגסטער טהעטיגקייט, ענגלאנדס עהרע איזט יעטצט אויף דעם שפיעלע, אונד ווענן דיא רוסען אין קאָנסטאנטינאָפעל איינמארשירען, דאנן מיססען דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע פאָר קאָנסטאנטינאָפעל קאָממען, אונד זעלבסט ווענן זיא דיא דורכפאהרט דורך דיא דארדאנעללען ערצווינגען מיסטען. ווענן אוים דען טירקישען פעסטונגען אן דען דארדאנעללען אויף דיא דורכפאהרענדען ענגלישען קריעגס-שיפפע באָמבארדירט ווערדען זאָללטע, דאנן מוס ענגלאנד דען קריעג אויך געגען דיא טירקייא אויפנעהמען. ענגלאנד מוס יעטצט אונטער אללען אומשטענדען פאָר קאָנסטאנטינאָפעל קאָממען, ווענן עס זיך פאָר אללער וועלט ניכט לעכערליך מאכען וויללל.

דיא נייעסטען דעפעשען.

הייטע פריה זינד היער פאָלגענדע דעפעשען איינגעטראָפפען:

וו י ע ן 12-טען פעבער. דיא לאגע געשטאלטעט זיך מיט יעדעם טאגע אימער ערנסטער. מאן וויים יעטצט, דאס רוסלאנד מיט דער טירקייא זאָלכע געהיימע אבמאכונגען צו שטאנדע געבראכט, וועלכע דיא אינטערעססען איינער אייראָפעאישען מעכטע בעדייטענד שעדיגען.

ל אָ נ ד אָ ן 12-טען פעבער. דיא רעגיערונג איזט זייט זאמסטאג אָהנע נאכריכט אוים קאָנסטאנטינאָפעל. זיא האט בערייטס בייא איהרעם געזאנדטען אין קאָנסטאנטינאָפעל טעלעגראפישע אנפראגען געמאכט, ערהיעלט אבער קיינע אנטוואָרט. מאן גלויבט דאהער, דיא רוסען זייען שאָן אין קאָנסטאנטינאָפעל אונד האבען דען טעלעגראפען-דראהט אבגעשניטטען.

ל אָ נ ד אָ ן 12-טען פעבער. דיא רעגיערונג איזט ענטשלאָססען אינטער אללען אומשטענדען איהרע קריעגס-שיפפע נאך קאָנסטאנטינאָפעל צו ענטזענדען, זעלבסט אָהנע בעוויללינגונג דער טירקישען רעגיערונג אונד מיט געוואלט! — דיא אויפרעגונג אונד ערביטטערונג געגען רוסלאנד איזט אים שטייגען.

ב ע ר ל י ן 12-טען פעבער. נאך גלויבווירדיגען פעטערסבורגער נאכריכטען, ווירד מאָרגען (נעמליך הייטע) גראָספירסט ניקאָלויס אן דער שפיטצע איינער רוסישען ארמעע אבטהיילונג אין קאָנסטאנטינאָפעל איינציעהען.

א ט ה ע ן 12-טען פעבער. ענגלאנד פערלאנגטע פאָן דער טירקישען רעגיערונג דיא בעוויללינגונג, דיא קריעגס-שיפפע אין דיא דארדאנעללען איינפאהרען צו לאססען, דיא טירקישע רעגיערונג ערטהיילטע אבער קיינע בעוויללינגונג אונד וויללל אויך דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע באָמבארדירען לאססען, ווענן דיעזע דיא דארדאנעללען-דורכפאהרט ערצווינגען זאָללטען.

ל אָ נ ד אָ ן 12. פעבער. דיא ענטזענדונג דער ענגלישען קריעגס-שיפפע נאך קאָנסטאנטינאָפעל איזט יעטצט אונפערמיידליך נאָטהווענדיג געוואָרדען. דורך זיין אבשייליכעס טרייבען פאָרדערט רוסלאנד דיא איבריגען מעכטע צום קריעגערוים. דורך דיא רוסישע בעזעטצונג קאָנסטאנטינאָפעלס מוס נון ענגלאנד אונטער אללען אומשטענדען דען קריעג בעגיננען.

ל אָ נ ד אָ ן 12-טען פעבער. דער ענגלישע מיניסטער ערקלערטע, דאס ער בינגען 48 שטונדען אים שטאנדע זיין ווירד, דיא מיטטהיילונג צו מאכען, אָב דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע שאָן פאָר קאָנסטאנטינאָפעל אנלאנגטען. אין דיעזער קורצען צייט מוס זיך אללעס ענטשיידען.

וו י ע ן 12. פעבער. ערצהערצאָג אלברעכט, דער ביז יעטצט אין ארקאָ וואר, ווארדע פלאָטצליך צוריק נאך וויען בערופען, דא מאן היער איבער וויכטיגע מיליטערישע אנגעלעגענהייטען צו ענטשיידען האט, וועסהאלב זיינע געגענווארט נאָטהווענדיג איזט.

דיא היער הייטע נאכמיטטאגס איינגעטראָפפענען דעפעשען מעלדען: 1) דאס דער טירקישע מיניסטער נאָך אם 11. פעבער דיא ערקלערונג ערטהיילטע, דאס דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע ניכט מעהר פאָר קאָנסטאנטינאָפעל קאָממען ווערדען, דא יעטצט אין קאָנסטאנטינאָפעל מעהר קיינע רעוואָלוציאָן צו בעפירכטען איזט, אונד דא דיא טירקישע רעגיערונג דיא איינפאהרט אין דיא דארדאנעללען ניכט בעוויללינגען קאנן. — 2) דאגעגען ערקלערטע אבער דער ענגלישע מיניסטער אין דער געסטריגען פארלאמענטס-זיטצונג, ער האָפפע שאָן מאָרגען (דאָננערסטאג) דיא מיטטהיילונג מאכען צו קאָננען, דאס דיא ענגלישען קריעגס-שיפפע בערייטס פאָר קאָנסטאנטינאָפעל זינד. — 3) דיא פראנצאָזישען אונד איטאליענישען שיפפע, וועלכע עבענפאללס פאָר קאָנסטאנטינאָפעל קאָממען וואָללטען, מוסטען צוריקפאהרען, דא איהנען דיא טירקישע רעגיערונג דיא איינפאהרט אין דיא דארדאנעללען ניכט בעוויללליגען וואָללטע.

געשעפטסבעריכט

נ ע ט ר י י ד ע-ג ע ש ע פ ט. פאָן וו י י צ ע ן וואר געסטערן פיעל צו מארקטע געבראכט, דער פערקויף וואר גוט, פערקויפט ווארדען 20000 מטצר.

וו י י צ ע ן טהיים 300 מעטר-צטר. 79 קילאָ 12,25 גולד. — 200 מעטר-צטר. 78 קילאָ 12·22 גולד. 400 מעטר-צטר. 77,8 קילאָ 12,10 גול. 200 מעטר. צטר. 77,5 קילאָ 11·80 גולד.

ק ו ק ו ר ו ץ 7,40 גולד.—

וו י י צ ע ן פער פריה-יאהר 10,80—10,85 גולדען

ק ו ק ו ר ו ץ פער מאי 7,28 — 7·32 גול.

ה א פ ע ר פער פריה-יאהר 6,67 — 6,70 גולד.

וו י ע נ ע ר ש ל א כ ט-פ י ע ה מ א ר ק ט. דער אויפטריעב אויף דעם וויענער שלאכט-פיעהמארקטע אם 11-טען ד. מ. בעטרוג 2649 שטיק. דאפאָן וואָרען: 1667 אונגארישע, 436 פאָלנישע אונד 595 דייטשע. — דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 ק׳: אונגארישע מאסט-אָכסען 52 — 60 גול. פאָלנישע 52,50—55,75 גולד. דייטשע 53—60,. גולדען.

קורז-טאבעללע פאָם 12. פעבער

גאָלד-קורז

	קר	פל.
זילבער-אגיא	30	104
דוקאטען	63	5
עסטערייך-אונגארישעס 8 גולדען גאָלדשטיק (20 פראנקס)	52	9
נאפאָלעאָנדאָר	52	9
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	65	58
20 מארקשטיק	66	11
פאפיער רובעל	27	1

לאָזע.

	קר	פל.
1839-ער ראָטהשילד-לאָזע גאנצע	—	302
דעטטאָ . פינפטעל	—	302
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאָזע	50	108
1860-ער . גאנצע	25	112
דעטטאָ . פינפטעל	25	121
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	—	139
דעטטאָ . 50 .	50	138
קאמאַ רעגענטענשיינע	—	24
טירקען-לאָזע	90	14
קרעדיט-לאָזע	75	161
קלארי-לאָזע צו 40 גולדען	50	29
דאנוי-דאמפפשיפפ-פאהרט-לאָזע	—	95
אינסברוקער לאָזע	25	13
קעגלעוויטש . צו 10 גולדען	50	13
קראקויער . . 20	75	14
אָפנער . . 40	—	29
פאלפי . . 40	—	28
רודאָלפס-לאָזע . 10	50	13
סאלם-לאָזע . 40	25	38

לאָזע.

	קר	פל.
זאלצבורגער לאָזע צו 20 גולדען	—	15
סט. גענאָים . 40 .	50	29
סטאניסלויער . 20 .	50	21
טריעסטער . 100 .	—	119
דעטטאָ . 50 .	—	61
וואלדשטיין . 20 .	—	23
ווינדישגרעטצער . 20 .	50	25
אונגארישע פרעמיען-לאָזע צו 100 גולד.	75	77
דעטטאָ צו 50 גולדען	25	77
וויענער לאָזע	—	87

ווערטה-פאפיערע.

	קר	פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	75	78
טעמעשוואר-באנאטער	50	76
זיעבענבירגישע	75	76
גאליציש	25	86
בוקאָווינער	60	82
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	75	99
ווינצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאציאָנען	75	80
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	50	94
דער אונגארישען היפאָטהעקען באנק צו 5 איינהאלב פערצענט	50	79
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיטאנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פערצענט	—	—.—
דעטטאָ צו 6 פערצענט	—	—
דער פעסטער קאָממערציאל-באנק	25	91

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פ ר י כ ט ע		קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאָגר.
ווייצען	נייער באנאטער	74	10.55—10.65
"	"	75	10.75—10.85
"	"	76	10.95—11.10
"	"	77	11.30—11.40
"	"	78	11.55—11.65
"	"	79	11.75—11.85
"	"	80	—.——.—
"	טהייס	74	10.90—11.—
"	"	75	11.10—11.30
"	"	76	11.40—11.50
"	"	77	11.60—11.70
"	"	78	11.80—11.95
"	"	79	12.05—12.15
"	"	80	—.——.—
"	פעסטער באָדען	74	10.65—10.75
	"	75	10.90—11.95
"	"	76	11.25—11.30
"	"	77	11.35—11.45
"	"	78	11.55—11.70
"	"	79	11.80—11.85
"	"	80	—.——.—
"	ווייסענבורגער	74	10.80—10.90
"	"	75	11.——11.20
"	"	76	11.30—11.40
"	"	77	11.50—11.60
"	"	78	11.70—11.85
"	"	79	11.95—12.05

פ ר י כ ט ע	קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן	72	7.55—7.30
גערסטע מאלץ	62	8.75—8.25
גערסטע פוטטער	62	7.75—7.50
האפער	41	6.65—6.50
קוקורוץ באנאטער		.——.—
אנדערער	73	7.45—7.40
הירזע		7.25—7.—

	פער 100 קילאָגר.	
ווייצען	פער אָקטאָבער	—.—
		—.—
	פריהיאהר	10.80
קוקורוץ		7.28
גערסטע		—.—
האפער	פריה-יאהר	6.67 —
		—.—
רעפס		—.—

באללען-מעהל

		קר פל.
נוממער 0		23 50
" 1		22 75
" 2		21 75
" 3		21 25
" 4		20 —
" 5		18 25
" 6		17 40
" 7		15 40
" 8		12 40
" 8½		10 60
שפיריטוס: אלטער	פעסטער פראמפטע	32.—
נייע	. פארטשפפל	30.50

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1878 Druck v. M Burian, Marokkanerhof.

אויספיהרונג איהרעס פערברעכענס לייכטעטע.
אינצווישען האט זיך אויך ערוויעזען, דאס איגנאַץ
קעללער אים פאָריגען יאהרע אוים דעם 12-טען
אינפאנטעריע-רעגימענט אין קאָמאָרן געפליכטעט
איזט, וועסהאלב דערזעלבע נאָך אונטער מילי-
טער-געריכטסבארקייט שטעהט. זאָבאלד דיא
שלוס - פערהאנדלונג בעטרעפפס דער ברידער
דאָזשא, וואָ איגנאַץ קעללער אלס צייגע אויסגע-
האָרט ווערדען מוס, ביים פעסטער געריכטס-האָף
בעענדעט זיין ווירד, דירפטע קעללער דעם מילי-
טער-געריכטע אויסגעליעפערט ווערדען. ביים
מיליטער-געריכט ווירד זיך קעללער יעדאָך ניכט
בלאָס וועגען זיינער מיטהילפע ביים נייא-פעסטער
דייב-מאָרדע פעראנטוואָרטען מיססען, זאָנדערן
אויך וועגען מעהרערער דיעבשטעהלע, דיא ער
אלס סאָלדאט פעראיבט האט אונד דער שטראפע
בלאָס דורך זיינע פלוכט זיך ענטציעהען קאָננטע.
עס איזט איינע רעכט טרויריגע אויסזיכט, דיא דא
איגנאַץ קעללער פאָר זיך האט!

(דיא פעטיציאָן דער אָר-
טהאָדאָקסען וועגען דעם שול-
פאָנדעס.) דער ביא דעם סעמינארס האט
אללערדינגס דען שטרייט צווישען דען נעאָלאָגען
אונד אָרטהאָדאָקסען בעדייטענד געשטייגערט.
דיא אָרטהאָדאָקסען זינד וואָהל בערייטס צור
איבערצייגונג געקאָממען, דאס זיא דען נעאָלאָגען
דען ביא אונד דיא עראָפפנונג איינעס סעמינארס
ניכט פערביעטען קאָננען. אין איינעם פרייען
שטאאטע איזט עבען אללעס פרייא, וואס ניכט
געזעטצליך פערבאָטען איזט. נון עקסיסטירט אבער
קיין געזעטץ, וועלכעס דיא ערריכטונג איינעס
סעמינארס פערביעטען זאָללטע. אלליין אין אנ-
דערעס איזט עס, ווענן דיא נעאָלאָגען ניכט אויף
אייגענע קאָסטען דאס סעמינאר איינ-
געפיהרט אונד אויך ערהאלטען, בעקאננטליך הא-
בען יא דיא יודען אונגארנס איינען זאָגענאננטען
געמיינזאמען „אונגאריש-איזראעליטישען שול-
פאָנד." דיעזער געהאָרט זאָוואָהל דען אָרטהאָ-
דאָקסען אלס דען נעאָלאָגען. דיא אָרטהאָדאָקסען
ווינשען, דאס איהר טהייל אם שול-פאָנד עבען
נור צו פאָלקס-שולצוועקען פערוועגדעט ווערדע.
היעמיט האבען דיא אָרטהאָדאָקסען געוויס פאָלל-
קאָממען רעכט. זעלבסט דיא גראָסטען פריינדע
איינעס סעמינארס מיססען יא איינזעהען, דאס דיא
פאָלקס-שולען דאָך ווייט וויכטיגער זינד אלס איין
סעמינאר. בעזיטצט דאס פאָלק קיינע שולען אונד
בלייבט עס אונגעבילדעט, דאנן מוס יא דאס סע-
מינאר אלס גאנץ איבערפליססיג ערשיינען. איין
אונגעבילדעטעס פאָלק ברייכט וואָהל דאָך קיינען
זאָגענאננטען דאָקטאָר-ראבבינער! דאָך דאס איזט
איינע זאַכע פיר זיך. ווענן דיא נעאָלאָגען דיא
פאָלקס-שולען פערנאכלעססיגען, אום נור איין
סעמינאר ערהאלטען צו קאָננען, זאָ איזט דאס
עטוואס, אום וואס זיך איין אנדערער ניכט צו
קיממערן ברויכט. אלליין דיא נעאָלאָגע פארטייא
האט דא איין סעמינאר ערריכטעט אויף קאָסטען
דעם געמיינזאמען אונגאריש-איזראעליטישען שול-
פאָנדעס. זיא האט היעדורך ניכט בלאָס איהר
אייגענעס פאָלקס-שול-וועזען, זאָנדערן אויך דאס
פאָלקס-שול-וועזען דער אָרטהאָדאָקסען געשע-
דיגט. דיא אָרטהאָדאָקסען זאהען זיך דעסהאלב
נייערדינגס גענאָטהיגט, דעם רייכסטאגע אין דיע-
זער אנגעלעגענהייט איינע פעטיציאָן צו אונטער-
ברייטען, דיא וואהרשיינליך באלד פיעל לערם
הערפאָררופען ווירד. דיא אָרטהאָדאָקסען בערו-
פען זיך מיט רעכט אויף דיא אם 18-טען מערץ
1870 געמאכטע אייסערונג דעם פראַנץ דעאַק, דאס
אים פאללע דער „טרעננונג" אללעס געמיינזאמע
פערמאָגען דורך איינען גענענזייטיגען אויסגלייך
אָדער דורך ריכטערליכען שפרוך צור טהיי-
לונג געלאנגען מיססע! נון איזט אבער איין
גענענזייטיגער אויסגלייך בעציגליך דעם געמיינ-
זאמען שולפאָנדעס ביזהער נאָך גאר ניכט פער-
זוכט וואָרדען. עבענזאָוועניג איזט איבער דיעזע
אנגעלעגענהייט איין ריכטערליכער שפרוך ער-
פאָלגט. דיא נעאָלאָגען קאָננטען אלזאָ ניכט דאס
רעכט האבען, אויף קאָסטען דיעזעס געמיינזאמען
שולפאָנדעס איין סעמינאר צו ערריכטען, וועלכעס
דאָך עבען נור פיר דיא נעאָלאָגע פארטייא בע-
רעכנעט איזט! יא, נאָך מעהר! מאן פערגעססע
דאָך ניכט, דאס איין זאָלכעס סעמינאר פיר דיא
אָרטהאָדאָקען דיא גראָסטע געפאהר ענטהאלט,
אָבגלייך געוויס ניע איין סעמינאריסט דאצו געלאנ-
גען דירפטע, ראבבינער איינער אָרטהאָדאָקסען
געמיינדע צו ווערדען! וואָרין דיעזע געפאהר בע-
שטעהע? — איינפאך אין פאָלגענדער טהאטזאכע:
דיא נעאָלאָגען ווערדען איהרע קינדער ניכט אינס
סעמינאר שיקען. זיא ווערדען דיעס ניכט טהון,
וויל ערסטענס, דיא קינדער נעאָלאָגער עלטערן
דאָך ניכט זאָ פיעל העבראַאישע קענגטניססע בע-
זיטצען, אום אין איין ראבבינער-סעמינאר אויפ-
נאהמע פינדען צו קאָננען. זיא ווערדען דיעס
צווייטענס אבער אויך אוים דעם גרונדע ניכט טהון,
וויל איין נעאָלאָג עבען קיינע לוסט האט, זיין קינד
פיר דאס אמט איינעס ראבבינערס פאָרבערייטען
צו לאססען. נאכדעם אבער דיא אָרטהאָדאָקסען
עלטערן איהרע קינדער נאָך פיעל וועניגער אינס
סעמינאר שיקען ווערדען, דא ערשיינט עס פאסט
אלס איין רעטהזעל: וואָהער דענן דאס סעמינאר
צאָגלינגע נעהמען ווערדע! עס קאָננען דיעזע
צאָגלינגע דענן אויך נור אוים קינדערן אָרטהאָ-
דאָקסער עלטערן בעשטעהען, וועלכע אין פרי-
העסטער יוגענד אין איינער אָרטהאָדאָקסען שולע
איינען אויסרייכענדענדען העבראַאישען אונטער-
ריכט ערהיעלטען. שפעטער אבער דעם אָרטהאָ-
דאָקסען יודענטהומע דען ריקען געווענדעט אונד
דען נעאָלאָגען זיך אנגעשלאָססען האבען. דאס
סעמינאר ווירד אלזאָ מאנכען פיינען „ישיבה בחור",
מאנכעס קינד פראָממער אָרטהאָדאָקסער עלטערן
דורך „שטיפענדיען" (יאהרעס-אונטערשטיטצונגס-
געלדער) א' ז' וו' אן זיך לאָקען, אונד אין דיעזער
וויזע דאס אָרטהאָדאָקסע יודענטהום נאָך אונד
נאָך עטפפינדליך שוועכען. אונד אלל דאס זאָללטע
אויף קאָסטען אויך יענעם טהיילעס דעם שולפאָנ-
דעס ערריכט ווערדען, וועלכער דען אָרטהאָדאָק-
סען געביהרט! וויר גלויבען זעלבסט, דאס דער
קילטוס-מיניסטער דא איינען שווערען שטאנדפינקט
האבען דירפטע. ביזהער זינד אללע זיינע סעמי-
נאר-פריינדליכען בעריכטע פאָם רייכסטאגע צוריק
געוויעזען וואָרדען. יא דערזעלבע האט צו פראָ-
טאָקאָלל געגעבען, יעדען שריטט אין דער סעמי-
נאר-אנגעלעגענהייט צו פערמיידען, ביז דער רייכס-
טאג היעריבער בעשלוס געפאסט האבען ווירד.
אונד דאָך האט דער קילטוס-מיניסטער טראָטץ
זיינעם איינענען פייערליכען פראָטאָקאָללאַרישען
פערשפרעכענס אין אָפפענטליכער רייכסטאגס-זיט-
צונג דען ביא דעם סעמינארס ניכט בלאָס צו ענדע
געפיהרט, זאָנדערן אויך פראָפעססאָרען ערנאננט
אונד דיא פייערליכע עראָפפנונג דעסזעלבען בע-
ווערקשטעלליגט! נון, וויר שטעהען דיעזעם פראָ-
צעססע פערנע. וויר קיממערן אונס וועניג דארום,
אָב אין פעסט איין דוטצענד סעמינאריסטען עק-
סיסטירע אָדער ניכט. וויר וויססען פערנער, דאס
„געשעהענע טהאטזאכען" ניכט לייכט „אונגעשע-
העען" געמאכט ווערדען קאָננען. דאס סעמינאר-
געביידע שטעהט דא, וועלכעס דאָך ניכט וויעדער
ניעדערגעריססען ווערדען קאנן. דיא פראָפעססאָ-
רען זינד בערייטס ערנאננט אונד אנגעשטעללט,
וועלכען עבענפאללס ניכט זאָ מיר ניכטס דיר
ניכטס דער וואנדער-שטאָק אין דיא האנד גע-
דריקט ווערדען קאנן, דאמיט זיא זיך איילינגסט
מיט איהרען „זיעבען זאכען" אוים דעם לאנדע
פאקען מאָגען. דאס אללעס פערשטעהען וויר
רעכט גוט. דער רייכסטאג וואר יא איממער אין
פעסט פערזאממעלט; דאס סעמינאר וואורדע
ניכט אים דונקעל דער נאכט, זאָנדערן אן העל-
לעם טאגע איינגעבויט. ווארום פיעל עס אלזאָ
ניעמאנדעם אים רייכסטאגע איין, אן דען קילטוס-
מיניסטער דיא אינטערפעללאציאָן צו ריכטען:
וויא ער עס דענן טראָטץ זיינעם איינענען פראָ-

בעמערקט ווירד. — נון וואוסטע ער ניכט, איזט דאס נור
איין איינזאמער רייטער מיט געלד, דען מאן איבערפאל-
לען קאָננטע, זינד עס מעהרערע, אָדער איזט עס נאר דיא
פאָליציייא, וועלכע איהן פערפאָלגט.

ער פליכטעטע זיך ביז צו איינעם הייא-שאָבער
(הייא-הויפען), דער עבען נעבען דער שטראסע וואר. אין
דיעזען פערשטעקטע ער זיך, אום פאָם הינטערהאלטע אוים
דען אָדער דיא העראנקאָממענדען בעאָבאכטען צו קאָננען.

נאָך איינינען מינוטען קאם אויך נור איין רייטער
העראנגעריטטען, אונד אלס דיעזער אין קורצער ענטפער-
נונג פאָן דעם הייא-שאָבער וואר, דא קראכטע עס פאָן דער
פיסטאָלע, דאס פפערד דעם רייטערס ווארד דורך איי-
נען וואָהלגעציעלטען שוס ניעדערגעשטרעקט — אונד
אים אויגענבליקע היעלט אויך דער רייבער יאקאָב דען
פרעמדען רייטער ביא דער קעהלע.

טראָטצדעם דער פרעמדע רייטער אויך אונגעהייער
שטארק וואר, קאָננטע ער זיך דאָך ביא זיינען גראָסטען
אנשטרענגונגען פאָן דען נעשיקקטען הענדען דעם רייבערס
ניכט לאָזמאכען.

„הא! בורשע, ביזט אין מיינען הענדען (זאגטע
יאקאָב), דער קראך מיינער פיסטאָלע טריפפט בעססער,
אלס אָבען דאס קראכען דעם דאָננערס. מאכע דיר קיינע
מיהע, העטצע דיך ניכט אב פאָר דיינעם טאָדע, דאמיט
דוא וועניגסטענס רוהיג שטערבען קאָננעסט."

אים אויגענבליקע וואַרען דיא פיסע דעם פרעמדען
רייטערס געבונדען אונד דיעזער לאג נון וועהרלאָז נעבען
דעם רייבער.

„האסט פיעל געלד ביא דיר, בורשע? גיב'ס נור
הער, איך פפלעגע מיין פולווער ניכט אומזאָנסט צו פער-
שיעסען. איך קאָננטע דיר דיא קעהלע אבשניידען אונד
זעלבסט דיינע טאשען דורכזוכען; אבער איך וויללל ניכט
וויעדער מיינע קליידער מיט בלוט בעשפריטצען, דא איך
דאס נאר ניכט נאָטהיג האבע. אין דיעזער פינסטערן נאכט
קאָננסט דוא מיך אָהנעהין ניכט ערקעננען. אלזאָ קורץ
געמאכט: דאס געלד הער!"

„הער! (זאגטע דער געבונדענע) איך האבע ניכט
מעהר אלס אכטציג פפונד ביא מיר, היער זינד זיא!"

„דאָננערוועטטער! וויעדער נור אכטציג פפונד! האט
זיך דיא צאהל 80 נעגען מיך פערשוואָרען! צו וועניג,
גיב מעהר! הא, היער איזט יא אויך איינע גראָסע אוהר-
קעסטע. איזט זיא נור פאָן גאָלד? ווענן איך נור ליכט
העטטע!" —

אין דיעזעם אויגענבליקע בליטצטע עס אויף, וואָ-
רויף איין העפטיגעס דאָננער-געקראך ערפאָלגטע.

„דאָננער אונד האָללע! דער בורשע איזט יא נאָך
יונג! ביים טייפעל, איך האבע דיעזעס געזיכט שאָן איר-
גענד איינמאל געזעהען, ווענן איך נור ליכט העטטע!"

ער נאהם שטאהל אונד שטיין אונד וואָללטע פייער
מאכען (צינד-העלצעל וואַרען דאמאלס נאָך ניכט פאָרהאנ-
דען), אבער דאס פייכטע הייא וואָללטע ניכט ברעננען.

„„הערר, איך ביטטע זיא, נעהמען זיא אללע ווערטה-
זאכען פאָן מיר, אונד לאססען זיא מיך ווייטער מיינעס
וועגעס. אין איהרעם איינענען אינטערעססע ראטהע איך
עס איהנען, מיין געלד אונד מיינע אוהר צו נעהמען, אונד
דאפאָן צו איילען, דענן וויא איך אין דער לעטצטען

שטאציאָן ערפאהרען האבע, שטרייפען יעטצט אין דיע-
זער געגענד פאָליצייא-מענגער הערום, אום איינען, דעם
לאנדאָנער געפענגניס ענטשפרונגענען רייבער צו זוכען.""

„הא! הא! זאָ שנעלל מאכען עס דיעזע שפיר-הונדע!
וויא איזט דענן דער נאמע דיעזעס רייבערס, דען זיא זוכען?"

„„מאן קעננט דעססען וויקליכען נאמען ניכט, דא
ער זיך אין פערשיעדענען געגענדען פערשיעדענע נאמען
נעגעבען האט, צולעטצט היעס ער לוקאס.""

„אבער דען נאמען יאקאָב האסט דוא, בורשע, נאָך
ניכט געהאָרט?"

„הערר! ווענן איך דיעזען יאקאָב פינדען קאָננטע,
איך נעבע דיא העלפטע מיינעס פערמאָגענס!"

הא! דיעזע בעקאננטע שטיממע! דער דאָנגער זאָלל
שאָן מיין געדעכטניס טרעפפען, דאס איך מיך אן דען
קערל ניכט עראיננערן קאנן, וואָהער קאָממסט דוא, בורשע?"

„„איך קאָממע פאָן איינער וויישען רייזע אונד וויללל
מיך יעטצט צו מיינעם פאטער נאָך ענפיעלד בעגעבען.""

„דא האב' איך'ס! נאָך בעאקאָנספיעלד וויללסט
דוא זאגען . . . אבער וואס איזט דאס? — וואס דא-
שעלט דא הינטער דעם הייא-שאָבער, איך גלויבע עס זינד
ראָססען! — ווענן איך נור ליכט העטטע! וויא איזט דיין
נאמען, בורשע?"

„„בעניאמין!""

„וואס, איין יודען-בורשע נאך, ביא דער האָללע,
איך העטטע געשוואָרען, דאס דוא עדוואַרד בוטט . . . .
אבער שטילל! וואס פיר טריטטע האָרע איך — —."

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

וואורדע. זיינע האהייט דער קראָנפּרינץ אונטער-
היעלט זיך מיט יעדעם איינצעלנען מיטגליעדע
דעם אונגארישען פעראיינעס, אונטער דענען וואָהל
איך גאנץ ארמע האנדוויערקער זיך בעפאנדען,
אויפ'ס הערצליכסטע. דאנן קאם דערזועלבע אין
דען טאנצ-זאאל, וואָ ער זיך מיט דען פערשיעדענען
געזאנדטען דער אייראָפּעאישען שטאאטען אין
איינע לענגערע אונטערהאלטונג איינליעס. — אם
טאנצע בעטהייליגטע זיך דער קראָנפּרינץ ניכט
אוים ריקזיכט אויף דאס ערפאָלגטע אבלעבען דעס
פאבסטעס. מידהאד פאשא האט עבענפאללס זיין
ערשיינען צוגעזאגט, קאם יעדאָך ניכט, נאכדעם
ער ערפוהר, דאס דער רוסישע געזאנדטע אין לאָנ-
דאָן, גראף שו-וואלאָף, עבענפאללס אויף דעם
באללע אנוועזענד זיין ווירד. גראף שו-וואלאָף
זיעהט דורכאוים ניכט איינעם רוסישען בערען
גלייך; ער מאכט דען בעסטען איינדרוק; ער
איזט עבען זאָ פפיפפיג אונד הייכלעריש, וויא אללע
רוסישען שטאאטס-מעננער. צו איינעם אונזערער
אונגארישען לאנדסלייטע זאגטע גראף שו-וואלאָף
מיט פריינדליכעם לעכעלן: „איך קאם מיט איני-
גער פורכט אויף דיעזען אונגארישען באלל, דא
איך בעזאָרגטע, דאס דיא העררען אונגארן מיך,
אלס רוסישען געזאנדטען, הערצליך דורכפריגעלן
ווערדען. איך וויים יא, דאס דיא אונגארן אונס רו-
סען צירנען, וויל וויר אים יאהרע 1849 אונזערע
ארמעען אין אונגארן איינריקען ליעסען. דאָך,
וויר ווירדען יא ניכט נאך אונגארן געגאנגען זיין,
העטטע אונס דער קאיזער פראנץ יאָזעף ניכט
דירעקט היעצו איינגעפאָדערט!“ — דיעזע איי-
סערונג וואר איינע זעהר פערשמיטצטע. דער רו-
סישע געזאנדטע וואָללטע דיא רוסען פערטהיידי-
גען, דאפיר אבער אללע שולד אויף אונזערן מאָנ-
ארכען וואָלצען, דאס ער דאפיר פעראנטוואָרט-
ליך זייא, ווענן דיא רוסען אים יאהרע 1849 מיט
רייבערישער האנד דיא אונגארן ניעדערדריקטען.
קראָנפּרינץ רודאָלף האָרטע דיעזע פערליימדערי-
שען וואָרטע דעם רוסישען געזאנדטען אן, שפראך
יעדאָך קיין וואָרט, זאָגערן ווענדעטע דעם רוסי-
שען פערליימדער פעראכטליך דען ריקען. דיעזער
שלעכטע איינדרוק וואורדע אלסבאלד פערווישט
דורך איינע אייסערונג דעם כינעזישען געזאנדטען,
דער דא זאגטע: „וויר כינעזען זינד מיט דען אונ-
גארן שטאממ-פערוואנדט אונד בעטראכטען דענן
אויך דיא אונגארן אלס ברידער.“ איין וויטציגער
אונגאר ערווידערטע היערויף: „דאס איזט האלב
אונד האלב ריכטיג. דיא כינעזען זינד וואָהל קיינע
אונגארן, דאפיר זינד אבער צאהלרייכע אונגארן
נאָך הייטע וואהרע כינעזען!“ קראָנפּרינץ רודאָלף
לאכטע היעריבער הערצליך אונד פערליעס ערסט
נאך מעהרשטינדיגער אנוועזענהייט דען באלל מיט
דעם בעמערקען: „עס פרייעט מיך, דאך איך אויך
אין לאָנדאָן מיינע ליעבען אונגארן געפונדען
האבע!“ —

* (אינטערפעללאציאָנען אין דער אָריענטאלישען פראַגע.) אין דער זיטצונג דעם רייכסטאגעס פאָם
13-טען דיעזעס האבען צווייא מיטגליעדער דער
אייסערסט-לינקען, ערנסט שימאָני אונד איגנאץ
העלפי, אין דער אָריענטאלישען פראגע אן דען
מיניסטער-פרעזידענטען אינטערפעללאציאָנען
געריכטעט. ערנסט שימאָני זאגטע: „זייט וואָכען
האָרט מאן אונאויפהאָרליך פאָן רוסיש-טירקישען
וואפפענשטיללשטאנדס-פערהאנדלונגען אונד בע-
דינגונגען. וואָרין דיעזע פערהאנדלונגען אונד בע-
דינגונגען בעשטעהען, דאס וויססען וויר אויך הייטע
נאָך ניכט. אונד דאָך ליעגט עס אויף דער האנד,
דאס אונזערע מיניסטער דאס וויססען מיססען!
וואר יא אונזערע מאָנארכיע אין מיטגליעד דעס
דרייא-קאיזער-בינדניססעס! עס קאָננטע אלזאָ
אונזערער מאָנארכיע דאס פאָרהאבען רוסלאנדס
קיין געהיימניס בלייבען. נון וויל איך דער רייכס-
טאג וויססען, וואס איגענטליך צווישען דער טיר-
קייא אונד רוסלאנד פעראיינבארט וואורדע! ביז-
העער האט דיא רעגיערונג אויף אללע אינטער-
פעללאציאָנען בעציגליך דער אָריענטאלישען פראגע
קיינע בעפריעדיגענדע אנטוואָרט ערטהיילט.
יעטצט ווערע עס יעדאָך אונפערציהליך, וואָללטע
דיא רעגיערונג איינער איינגעהענדען בעאנטוואָר-
טונג דיעזער אינטערפעללאציאָנען נאָך איממער
אוים דעם וועגע געהען. איך פראגע דאהער:
1) האט דיא רעגיערונג אמטליכע קעננטניס פאָן
דען בעדינגונגען, וועלכע צווישען דער טירקייא
אונד רוסלאנד וועגען דעם וואפפענשטיללשטאנ-
דעס אונד דעם פריעדענס-שלוססעס פעראיינבארט
וואורדען? — 2) וועלכע זינד דיעזע בעדינגונגען?
— 3) וואנן וואורדען דיעזעלבען אונזערעם מיניס-
טער דעם אייסערן מיטגעטהיילט? — 4) איזט
אונזערע רעגיערונג ניכט דער אנזיכט, דאס דורך
דיא צווישען דער טירקייא אונד רוסלאנד פער-
איינבארטען בעדינגונגען דיא אינטערעססען אונ-
זערער מאָנארכיע, אינסבעזאָנדערע אבער דיא
אינטערעססען אונגארנס איינע עמפפינדליכע שע-
דיגונג ערליידען? — 5) זינד אבער דיעזע בעדינ-
גונגען אונס געפעהרליך, דאנן מוס איך פראגען:
וועלכע מיטטעל געדענקט דיא רעגיערונג צו ער-
גרייפען, אום דיעזע געפאהר פאָן אונזערער מאָנ-
ארכיע אונד אונזערעם פאטערלאנדע אבצו-
ווענדען?“ — נון ערהאָב זיך איגנאץ העלפי אונד
זאגטע: „עס איזט געוויס, דאס גראף אנדראשי
אונד מיניסטער-פרעזידענט טיסאָ פאָן דען רוסי-
שען פאָליטיקערן געפאָפּט וואָרדען זינד. יעדער
דארף זיך יעדאָך נור אין זיינער איינענען זאכע
פאָפּפען לאססען. ווער יעדאָך דיא אינטערעססען
איינעס גאנצען שטאאטעס איבערנימט אונד זיך
פאָפּפען לאָססט, דער פערדיענט וואָהל, היעפיר
אין דען אנקלאגע-שטאנד פערזעטצט צו ווער-
דען! (גראף אלבערט אפפאָני רופט: „זאָ איזט
עס!“) יעטצט איזט דער לעטצטע אויגענבליק גע-
קאָממען, וואָ מאן דיא אינטערעססען דער מאָנאר-
כיע דורך וואפפען-געוואלט נאָך רעטטען קאָננטע.
פרייליך ווירדע דיעס צעהנמאל זאָ פיעלע אָפּפער
אן גוט אונד בלוט קאָסטען, אלס ווענן עסטער-
רייך-אונגארן נאָך צור רעכטען צייט אין דען
קריעג איינגעגריפפען העטטע. איממערהין קאָנג-
טע אויך הייטע נאָך דיא מאָנארכיע מיט אויסזיכט
אויף איינען זיעג אויפטרעטען; לאָסט מאן יעדאָך
אויך דיעזען צייטפונקט אונבענוטצט, דאנן איזט
אללעס פערלאָרען. איך ריכטע דאהער אן דען
מיניסטער-פרעזידענטען פאָלגענדע אינטערפעללא-
ציאָן: „1) האָלט אונזערע רעגיערונג עס פעראיינ-
באר מיט דען אינטערעססען אונזערער מאָנארכיע
אונד אונזערעס פאטערלאנדעס, דאס דיא טיר-
קייא אין דער געוואלט דער רוסען פערבלייבע?
2) אין וועלכער וייזע געדענקט דיעזעלבע איינ-
צוגרייפען, אום דיא אינטערעססען עסטערּרייכ-
אונגארנס מיט ערפאָלג צו וואהרען?“ — ביידע
אינטערפעללאציאָנען וואורדען דעם מיניסטער-
פרעזידענטען איבערגעבען. אָב ער דיעזעלבען
באלד בעאנטוואָרטען ווערדע? וויר גלויבענ'ס
קוים! הייטע אנטוואָרטען דיא עראייגניססע אויף
זאָלך וויכטיגע פראגען פריהער, אלס דיא העררען
מיניסטער!

* (דער טירקישע רייכסטאג אויפגעלאָזט.) איינע הייטיגע קאָנסטאנ-
טינאָפּלער דעפּעשע מעלדעט, דאס געסטערן דיא
טירקישע קאממער (רייכסטאג) אויפגעלאָזט וואור-
דע; דיא דעפּוטירטען זינד נאך הייזע געשיקט
וואָרדען. —

* (דער פערהאפטעטע איגנאץ קעללער.) וויר האבען זיינערצייט
געמעלדעט, דאס אן דעם רויב-מאָרדע, וועלכער
פאָר קירצעם אן איינעם עהע-פאארע אין נייא-
פעסט פעראיבט וואורדע, איך איין יידישער שוס-
טער-געזעללע, נאמענס איגנאץ קעללער, אלס
בעטהייליגט ערשיען. וויא עס זיך יעדאָך מיט גע-
וויסהייט הערויסשטעללטע, האבען נור דיא ביי-
דען ברידער ראָזשא דען מאָרד אן יענעם עהע-
פאארע פעראיבט, וועהרענד קעללער בלאָס דיא
לאמפע היעלט אונד דען רויב-מאָרדערן בייא

פאָלליעטאָן.

מערקווירדיגע פערהעלטניססע.

(21-טע פאָרטזעטצונג.)

„נון, מיינעטוועגען (זאגטע יאקאָב ווייטער) דער
האנדעל קאנן בעגינגען! וויא פיעל וואָללט איהר מיר
יעהרליך אבפערטיגונג געבען?“

„„אכטציג פפונד!““ (800 גולדען) אנטוואָרטעטע דער
באנקיער.

„צו וועניג! אום מיינער לאָז צו ווערדען, דירפטעט
איהר שאָן מעהר געבען!“

„„נון, דער נאלגען איזט בילליגער!““

„העדר! (זאגטע יאקאָב, נאכדעם ער נאָך דען לעטצ-
טען רעסט דעם בראנטוויינעס אויסגעטרונקען אונד זיך
דען מונד אבגעווישט) העדר! שאדע, דאס איהר רייך זייד!
ווערעט איהר ארם, זאָ העטטע איך מיט אייך איין בעססע-
רעס געשעפט געמאכט. איהר ווערעט מיר איין גוטער רויב-
געזעללע, דענן זאָלכע היילינגען שפיטצבובען אונד שורקען,
וויא איהר זייד, זינד אויך אונטער אונס רייבערן ניכט צו
פינדען. אבער זאָ איזט דיא פערדאָרבענע וועלט, דען גע-
מיינען רייבער העננט מאן — אונד דיא גראָססען זעלענג-
רייבער, דיא פיינען שורקען, לאָסט מאן לויפען. — אלזאָ
אבגעמאכט! הערוים מיט דען גאָלד-שטיקען!“.

דער האנדעל וואר געשלאָססען אונד יאקאָב פער-
ליעס נאָך אם זעלבען טאגע דען אָרט.

זאָ וואר עס נון דעם שלויען באנקיער געלונגען, דען
שפיטצביבישען רייבער אויף איינע ליסטיגע וויזע צו ענט-
פערנען. פרייליך וואר עס יענעם אום דיא 80 פפונד לייד
— אבער לעא, וועלכע איינער לינע ווערטה וואר, וואר פיר
איהן אויך שאָן אכטציג פפונד ווערטה.

דער באנקיער וואר אין לעא ווירקליך פערליעבט.
זעלבסט דאס העסליכע בילד איהרעס רייבערישען פאטערס,
וועלכעס פאָר דען אויגען דעס באנקיער'ס שוועבטע, פער-
ווישטע ניכט דען גוטען איינדרוק, דען לעא אויף דען
באנקיער מאכטע. לעא וואורדע נון אויך דעם באנקיער צו
גראָססער דאנקבארקייט פערפפליכטעט, דא דיעזער איהר
דען פירכטערליכען פאטער פאָם האלזע שאפפטע. אונד
אלס לעא נאָך ערפוהר, דאס דער באנקיער איהרעם פאטער
איינע יעהרליכע אבפערטיגונג פאָן „80 פפונד“ לייסטעט,
דא פיעל זיא איהם צו פיסען אונד דאנקטע מיט טהרע-
נען אין דען אויגען.

דאדורך האטטע נון דער באנקיער איין אנרעכט אויף
לעא, וועניגסטענס אויף איהרע דאנקבארקייט. — ער ער-
זוכטע זיא פאָר אללעם, ניעמאנדעם אים אָרטע עטוואס
פאָם אויפענטהאלטע איהרעס פאטערס צו זאגען, אונד אויך
דער דיענערין פערבאָט ער, אירגענד איין וואָרט פאָן דיע-
זעם פאָרפאללע צו ערוועהנען.

אלס זיך נון דער באנקיער נאָך הייזע בעגעבען, דא
בעגעגנעטע איהם אויף דעם וועגע דער אָרטס-ריכטער,
אונד זאגטע: „נאָך גוט, העדר פאָן טעמפעלטאָן, דאס איך
איהנען בעגעגנע. וויר מיססען אכטגעבען! וויססען זיא, דאס
פאָליצייא-בעאמטע אויס לאָנדאָן היער זינד, אום איינען
פערברעכער אויפצווויכען, וועלכער אויס דעם דאָרטיגען גע-
פענגניססע ענטפלאָהען איזט. ער איזט איינער דער קיהנס-
טען אונד געשיקטעסטען רייבער אין ענגלאנד. עהע-פאָר-
געסטערן רויבטע ער איינעם העררן אויף דער לאנדשטראססע
איינע אוהר מיט גראָססער גאָלדענער קעטטע אונד ערמאָר-
דעטע איהן. דער רויב געשאה עטווא זעכס שטונדען
פאָן היער.“

דער באנקיער וואורד בלאסס.

„וואס איזט איהנען? (פראגטע דער ריכטער) זיא
ציטטערן פיעללייכט, דאס ער אויך איבער זיא קאָממען
ווירד. פירכטען זיא ניכט, דיא פאָליצייא-בעאמטען זינד
הינטער איהם העד — אונד וועהע דעם, דער איהן היער
פערשטעקט אָדער איהם צור פלוכט פערהילפט.“

„ענטשולדיגען זיא, העדר ריכטער, איך האבע יעטצט
איילע, וויר וואָללען דיעזען געגענשטאנד שפעטער בע-
שפרעכען.“ זאָ שפראך דער באנקיער אונד ענטפערנטע זיך.

דרייצעהנטעס קאפיטעל.

דער רייבער יאקאָב מוסטע עס אהנען, דאס איהן
דיא פאָליצייא פערפאָלגט, דענן זאָנסט העטטע ער זיך ניכט
זאָ לייכט אבפערטיגען לאססען. ער וואנדערטע נור בייא
נאכט, בייא טאג היעלט ער זיך אין איינעם דיכטען וואלדע
אָדער הינטער איינעם הייא-הויפען פערשטעקט.

אונגעפעהר אין דער פינפטען נאכט דער וואנדע-
רונג, זיינדעם ער זיינע טאָכטער וויעדער פערלאססען מוס-
טע, האָרטע ער פפערדע-געטראב הינטער זיך. זאָלכע ריי-
בער האבען זעהר גוטע אָהרען, דיא נאכט וואר זעהר
פינסטער, דיא גראָססען געווישטער-וואָלקען פערפינסטערטען
נאָך מעהר דיא געגענד, דיא נור היע אונד דא פיר איינען
אויגענבליק פאָם בליטצע ערלייכטעט וואר. — יאקאָב
לעגטע זיך אויף דיא ערדע, אום בעססער האָרען צו קאָנ-
נען, פאָן וועלכער זייטע איינענטליך דאס פפערדע-געטראב